

Beton als potgrond..

In mijn vorige column had ik het over het tot stand komen van mondelinge overeenkomsten en het toepassen van de BFBN-voorwaarden in zo'n geval. De postbode had uw lijfblad nog maar koud bezorgd of de Hoge Raad deed, op 15 oktober, uitspraak in een zaak die daarover ging. Leuk toch om te zien dat de BFBN-Actueel tot in de hoogste juridische kringen wordt gelezen...

Wat was het geval? Een leverancier van potgrond (maar dit zou zomaar ook beton kunnen zijn) leverde jarenlang grond aan een cactuskweker. De bestelling werd telefonisch geplaatst. Vaak werd bij levering een bon 'voor ontvangst' getekend. Op die bon stond een beperking van de aansprakelijkheid tot het in rekening gebrachte factuurbedrag en een verwijzing naar de algemene voorwaarden. Op enig moment voldoet de potgrond niet aan de daaraan te stellen eisen. De cacteeënboer lijdt schade ter hoogte van € 750K en stelt de leverancier aansprakelijk, de leverancier beroept zich op de aansprakelijkheidsbeperking, de facturen voor de verkeerd geleverde potgrond beliepen slechts € 15K.

Hoofdregel is dat de inhoud van een overeenkomst niet zomaar eenzijdig kan worden gewijzigd. Als partijen bij het aangaan van de overeenkomst niet hebben gesproken over het hanteren van algemene voorwaarden, leidt een naderhand gedane verwijzing naar die voorwaarden op bijvoorbeeld een afleverbon, niet tot toepasselijkheid daarvan. Vaak is er echter ook een uitzondering die de regel bevestigt. In gevallen als deze is dat: tenzij de andere partij (in dit geval de kweker) door een verklaring of juist een stilzwijgen het gerechtvaardigd vertrouwen heeft gewekt met de toepasselijkheid van die voorwaarden in te stemmen. Of daarvan sprake is, is afhankelijk van alle omstandigheden van het geval.

Het gerechtshof paste de hoofdregel strikt toe: omdat niet was gebleken dat partijen voorafgaand aan de eerste levering over aansprakelijkheidsbeperking en van toepassing zijnde voorwaarden hadden gesproken en de afleverbon bovendien niet voor akkoord maar alleen voor ontvangst werd getekend, waren de voorwaarden niet van toepassing en werd de leverancier veroordeeld tot schadevergoeding.

De Hoge Raad keek wel naar de specifieke omstandigheden van het geval. De kweker had regelmatig, gedurende enkele jaren, potgrond afgenomen, hij had steeds facturen en afleverbonnen met daarop een verwijzing naar de algemene voorwaarden ontvangen, hij was een professionele partij die ermee bekend was dat potgrondfabrikanten deze (branche-)voorwaarden hanteren, een aansprakelijkheidsbeperking is ook gebruikelijk bij potgrond, de afleverbon was na iedere bestelling het eerste tussen partijen gewisselde document en uit de ondertekening van de afleverbonnen volgt dat de kweker die bonnen heeft gezien en van de tekst daarop kennis heeft kunnen nemen. Tegen de aansprakelijkheidsbeperking had hij ook nooit geprotesteerd. Op grond van al deze omstandigheden heeft de Hoge Raad het arrest van het Gerechtshof vernietigd.

Vervang het woord potgrond eens door beton (en kweker dan natuurlijk door aannemer). Uit ervaring weet ik dat in 'Betonland' regelmatig mondeling zaken wordt gedaan. Daar is, op zich, ook niets mis mee. Als u op deze wijze handelt, doe het dan echter wel goed. Vermeld dus op alle stukken die via de post of per e-mail de deur uitgaan, op brieven, afleverbonnen en facturen (en voor mijn part ook op sigarenbandjes) dat de BFBN-voorwaarden van toepassing zijn. Dat kan, achteraf, een hoop ellende voorkomen.

Per van der Kooi
 Advocaat aanbestedingsrecht
 en bouwrecht
 De Clercq Advocaten, Leiden
 p.vanderkooi@declercq.com